

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

08.12.2016

м. Київ

№ 663

Про затвердження Положення про
службу охорони праці у
Міністерстві оборони України та
Збройних Силах України

Відповідно до вимог Закону України “Про охорону праці” та з метою
приведення нормативно-правових актів Міністерства оборони України у
відповідність до законодавства

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про службу охорони праці у Міністерстві
оборони України та Збройних Силах України, що додається.

2. Керівникам структурних підрозділів Міністерства оборони України
та Генерального штабу Збройних Сил України, Національного університету
оборони України імені Івана Черняховського, командувачам видів Збройних
Сил України, військ оперативних командувань, командирам військових
частин, керівникам закладів, установ, організацій, підприємств та їх
об’єднань, що належать до сфери управління Міністерства оборони України,

інших органів військового управління забезпечити реалізацію заходів відповідно до Положення.

3. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністра оборони України від 19 вересня 1996 року № 264 “Про затвердження Положення про службу охорони праці у Збройних Силах України”, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 04 жовтня 1996 року за № 580/1605 (із змінами).

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр оборони України

генерал армії України

С. Т. ПОЛТОРАК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства оборони України

від 08 грудня 2016 року № 663

ПОЛОЖЕННЯ

про службу охорони праці у Міністерстві оборони України
та Збройних Силах України

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає основні завдання, функції та повноваження посадових осіб, які забезпечують виконання вимог законодавства України у сфері охорони праці в структурних підрозділах Міністерства оборони України, підприємствах та їх об'єднаннях, які належать до сфери управління Міністерства оборони України, органах військового управління, з'єднаннях, військових частинах, військових навчальних закладах, установах та організаціях Збройних Сил України.

2. Служба охорони праці створюється в Міністерстві оборони України, інших органах військового управління (командуваннях видів Збройних Сил України, оперативних командуваннях, повітряних командуваннях, Командуванні високомобільних десантних військ Збройних Сил України, Командуванні сил спеціальних операцій Збройних Сил України, Озброєнні Збройних Сил України, Тилу Збройних Сил України, Головному управлінні оперативного забезпечення Збройних Сил України, Головному квартирно-експлуатаційному управлінні Збройних Сил України) (далі – органи військового управління), військових частинах, військових навчальних закладах, установах та організаціях, підприємствах та їх об'єднаннях, які належать до сфери управління Міністерства оборони України, (далі –

військові частини) для організації виконання правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, соціально-економічних і лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням і аваріям у процесі праці та під час виконання завдань за призначенням працівників та військовослужбовців (далі – працюючі) як одна з основних виробничо-технічних служб і підпорядковується безпосередньо відповідному командуючому (командиру, начальнику).

За своїм посадовим становищем та умовами оплати праці фахівці служби прирівнюються до фахівців основних відділів, служб та управлінь.

3. Персональна відповідальність за забезпечення нешкідливих та безпечних умов праці, організацію виконання вимог нормативно-правових актів з питань охорони праці в органі військового управління покладається на його керівника, у військовій частині – на командира військової частини.

4. Реалізацію державної політики у сфері охорони праці, методичне керівництво діяльністю служб та організацію відомчого контролю за станом охорони праці в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України здійснює сектор охорони праці Департаменту інформаційно-організаційної роботи та контролю Міністерства оборони України.

5. Служба охорони праці створюється в органі військового управління, військовій частині з кількістю працюючих (цивільних працівників) 50 і більше осіб.

У разі, якщо чисельність працюючих менше 50 осіб, функції служби охорони праці виконують у порядку сумісництва особи, які мають відповідну підготовку.

6. Служба охорони праці комплектується спеціалістами, які пройшли відповідне навчання та атестацію з питань охорони праці.

7. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці фахівців служби охорони праці проводяться під час прийняття на роботу та періодично один раз на три роки в Навчально-методичному центрі з охорони праці Житомирського військового інституту ім. С.П. Корольова відповідно до Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 231/10511, та Положення про проведення навчання з питань охорони праці та порядок допуску військовослужбовців Збройних Сил України до виконання робіт, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 29 вересня 2014 року № 688, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 жовтня 2014 року за № 1286/26063.

8. Посадові особи служби охорони праці у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, нормативно-правовими актами з охорони праці, колективним договором, цим Положенням та розпорядженнями (дорученнями) керівного складу Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України та командувань інших органів військового управління Збройних Сил України.

9. Ліквідація служби охорони праці допускається лише в разі ліквідації структури, до якої вона належить.

II. Основні завдання та функції служби охорони праці військової частини

1. Забезпечення функціонування ефективної системи управління охороною праці у військовій частині та сприяння удосконаленню діяльності у цьому напрямку кожного структурного підрозділу і кожного виконавця

робіт. Забезпечення фахової підтримки рішень командира військової частини з цих питань.

2. Організація проведення профілактичних заходів, спрямованих на усунення шкідливих і небезпечних виробничих факторів, запобігання нещасним випадкам під час виконання робіт, на які поширюються нормативні акти з охорони праці (далі – робіт), професійним захворюванням та іншим випадкам загрози життю або здоров'ю працюючих.

3. Вивчення та сприяння впровадженню у виробництво досягнень науки і техніки, прогресивних і безпечних технологій, сучасних засобів колективного та індивідуального захисту працюючих.

4. Контроль за дотриманням працюючими вимог законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, положень галузевої угоди, розділу “Охорона праці” колективного договору та актів з охорони праці, що діють в межах військової частини.

5. Інформування та надання роз'яснень з питань охорони праці особам, які допускаються до виконання робіт.

6. Розробка спільно з іншими підрозділами військової частини комплексних заходів для досягнення встановлених нормативів та підвищення існуючого рівня охорони праці, планів, програм поліпшення умов праці, запобігання виробничому травматизму, професійним захворюванням, надання організаційно-методичної допомоги у виконанні запланованих заходів.

7. Підготовка проектів наказів з питань охорони праці і внесення їх на розгляд командира військової частини.

8. Проведення спільно з представниками інших служб та структурних підрозділів і за участю представників професійної спілки військової частини або, за її відсутності, уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці перевірок дотримання працюючими вимог нормативно-правових актів з охорони праці.

9. Складання звітності з охорони праці за встановленими формами.

10. Проведення з працюючими вступного інструктажу з охорони праці.

11. Ведення обліку та проведення аналізу причин виробничого травматизму, професійних захворювань, аварій, заподіяної ними шкоди.

12. Забезпечення належного оформлення і зберігання документації з питань охорони праці.

13. Складання за участю керівників служб та підрозділів військової частини переліків професій, посад і видів робіт, на які повинні бути розроблені інструкції з охорони (безпеки) праці, що діють в межах військової частини, надання методичної допомоги під час їх розроблення.

14. Інформування працюючих про основні вимоги законів, інших нормативно-правових актів та актів з охорони праці.

15. Розгляд:

питань про підтвердження наявності небезпечної виробничої ситуації, що стала причиною відмови працюючого від виконання дорученої роботи, відповідно до законодавства (у разі необхідності);

листів, заяв, скарг працюючих військової частини, що стосуються питань додержання законодавства про охорону праці.

16. Організація:

забезпечення підрозділів нормативно-правовими актами та актами з охорони праці, що діють в межах військової частини, посібниками, навчальними матеріалами з цих питань;

роботи кабінету з охорони праці, підготовки інформаційних стендів, кутків з охорони праці тощо;

нарад, семінарів, конкурсів тощо з питань охорони праці;

пропаганди з питань охорони праці з використанням інформаційних засобів;

проведення внутрішнього аудиту охорони праці та атестації робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці;

навчання з питань охорони праці;

роботи комісії з перевірки знань з питань охорони праці.

17. Участь у:

розслідуванні нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві відповідно до Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 року № 1232, та Інструкції про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій у Збройних Силах України, затвердженої наказом Міністра оборони України від 06 лютого 2001 року № 36, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 23 лютого 2001 року за № 169/5360;

складанні санітарно-гігієнічної характеристики робочих місць працівників, які проходять обстеження щодо наявності профзахворювань;

роботі комісій з приймання в експлуатацію закінчених будівництвом, реконструкцією або технічним переозброєнням об'єктів виробничого та соціально-культурного призначення, відремонтованого або модернізованого устаткування в частині дотримання вимог охорони (безпеки) праці;

розробленні положень, інструкцій, розділу “Охорона праці” колективного договору, актів з охорони (безпеки) праці, що діють у межах військової частини;

складанні переліків професій і посад, згідно з якими працівники повинні проходити обов’язкові попередні і періодичні медичні огляди.

18. Забезпечення організаційної підтримки (в разі наявності) роботи комісії з питань охорони праці військової частини.

19. Контроль за:

виконанням заходів, передбачених програмами, планами щодо поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, колективним договором та заходами, спрямованими на усунення причин нещасних випадків та професійних захворювань;

проведенням ідентифікації та декларуванням безпеки об’єктів підвищеної небезпеки;

наявністю в підрозділах інструкцій з охорони праці згідно з переліком професій, посад і видів робіт, своєчасним внесенням в них змін;

своєчасним проведенням необхідних випробувань і технічних оглядів устаткування;

станом запобіжних і захисних пристроїв, вентиляційних систем;

своєчасним проведенням навчання з питань охорони праці, всіх видів інструктажу з охорони праці;

забезпеченням працюючих відповідно до законодавства спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального та колективного захисту, мийними та знешкоджувальними засобами;

організацією зберігання, прання, хімічного чищення, сушіння, знепилювання і ремонту спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту;

санітарно-гігієнічними і санітарно-побутовими умовами працюючих згідно з нормативно-правовими актами;

своєчасним і правильним наданням працівникам пільг і компенсацій за важкі та шкідливі умови праці, забезпеченням їх лікувально-профілактичним харчуванням, молоком або рівноцінними йому харчовими продуктами, газованою солоною водою, наданням оплачуваних перерв санітарно-оздоровчого призначення тощо відповідно до вимог законодавства та колективного договору;

дотриманням у належному безпечному стані території військової частини, внутрішніх доріг та пішохідних доріжок;

організацією робочих місць відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці;

використанням цільових коштів, виділених для виконання комплексних заходів для досягнення встановлених нормативів та підвищення існуючого рівня охорони праці;

застосуванням праці жінок, інвалідів і осіб, молодших 18 років, відповідно до законодавства;

виконанням приписів посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці та подань страхових експертів з охорони праці;

проведенням попередніх (під час прийняття на роботу) і періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів працівників, зайнятих на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці або таких, де є потреба у професійному доборі, щорічних обов'язкових медичних оглядів осіб віком до 21 року.

III. Права посадових осіб служби охорони праці військової частини

Посадові особи служби охорони праці військової частини мають право: представляти військову частину в державних та громадських установах при розгляді питань охорони праці;

безперешкодно (згідно з установленим порядком) у будь-який час відвідувати виробничі об'єкти, структурні підрозділи військової частини з метою перевірки стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища;

одержувати від посадових осіб необхідні відомості, документи і пояснення з питань охорони праці;

залучати, за погодженням з командиром військової частини та командирами (керівниками) відповідних підрозділів, спеціалістів військової частини для проведення перевірок стану охорони праці;

видавати керівникам структурних підрозділів військової частини обов'язкові для виконання приписи (за формою згідно з додатком) щодо усунення наявних недоліків, одержувати від них необхідні відомості, документацію і пояснення з питань охорони праці. Припис спеціаліста з охорони праці може скасувати лише командир військової частини. Припис складається в двох примірниках, один з яких видається керівникові робіт, об'єкта, цеху, другий залишається та реєструється у службі охорони праці, і зберігається протягом п'яти років. Якщо керівник структурного підрозділу військової частини відмовляється від підпису в одержанні припису, спеціаліст з охорони праці надсилає відповідне подання на ім'я посадової особи, якій підпорядкований цей структурний підрозділ, або командирів військової частини;

зупиняти роботу виробництв, дільниць, машин, механізмів, устаткування у разі виявлення порушень, які створюють загрозу життю або здоров'ю працівників та військовослужбовців;

вимагати відсторонення від роботи осіб, які не пройшли передбачених законодавством медичного огляду, навчання, інструктажу, перевірки знань і не мають допуску до відповідних робіт або не виконують вимоги нормативно-правових актів з охорони праці;

надавати командирів військової частини подання про притягнення до відповідальності посадових осіб та працюючих, які порушують вимоги щодо охорони праці;

вносити пропозиції про заохочення працюючих, які беруть активну участь у підвищенні безпеки та поліпшенні умов праці.

IV. Основні завдання та функції служби охорони праці органу військового управління

На службу охорони праці органу військового управління покладаються завдання та функції, викладені у розділі 2 цього Положення та, крім того:

здійснення оперативного-методичного керівництва, періодичного контролю та координація роботи служб охорони праці підпорядкованих військових частин;

забезпечення військових частин інформацією з питань охорони праці, у тому числі про причини аварій і нещасних випадків, та підготовка пропозицій щодо їх запобігання;

узагальнення та аналіз облікових даних, що надійшли від військових частин щодо стану роботи з охорони праці, нещасних випадків, професійних захворювань і аварій, а також шкоди від цих подій;

розробка положень, типових інструкцій, інших нормативних актів з охорони праці, які діють в органі військового управління та підпорядкованих військових частинах;

контроль за розробкою перспективних та поточних планів роботи щодо створення безпечних та нешкідливих умов праці у підпорядкованих органу військового управління військових частинах;

контроль за використанням цільових коштів, виділених для забезпечення комплексних заходів безпеки робіт у підпорядкованих військових частинах та підвищення рівня охорони праці.

V. Права посадових осіб служби охорони праці органу військового управління

Посадові особи служби охорони праці органу військового управління мають право при виконанні службових завдань здійснювати заходи, викладені в розділі 3 цього Положення та, крім того:

представляти відповідний орган військового управління в державних та громадських установах при розгляді питань охорони праці;

перевіряти роботу служб охорони праці підпорядкованих військових частин;

залучати спеціалістів військових частин (за узгодженням з їх командирами чи начальниками) до перевірок додержання вимог законодавства про охорону праці;

згідно з установленим порядком відвідувати з метою перевірки стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища підпорядковані військові частини, їх виробничі об'єкти та структурні підрозділи;

видавати за результатами перевірок командирам військових частин обов'язкові для виконання приписи щодо усунення виявлених недоліків. Припис може скасувати лише керівник органу військового управління, якому підпорядковується служба охорони праці;

надавати командирам військових частин подання про притягнення до відповідальності працівників та посадових осіб, які порушують вимоги щодо охорони праці;

порушувати клопотання про заохочення працюючих і посадових осіб, які беруть активну участь у підвищенні безпеки та поліпшенні умов праці.

VI. Впровадження системи управління та організація роботи служби охорони праці

1. Впровадження системи управління охороною праці в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України покладається на керівників структурних підрозділів Міністерства оборони України та Збройних Сил України, органів військового управління, командувачів, командирів військових частин. Вони несуть персональну відповідальність за забезпечення нешкідливих умов праці, виконання вимог нормативно-правових актів з питань охорони праці.

2. Робота служби охорони праці органу військового управління або військової частини здійснюється відповідно до плану роботи та графіків обстежень, затверджених відповідним керівником, командувачем, командиром.

3. Служба охорони праці організовує проведення вступного інструктажу за відповідними програмами з усіма новоприбулими працюючими, які приймаються на постійну або тимчасову роботу в структурні підрозділи Міністерства оборони та Збройних Сил України, органи військового управління, військові частини.

4. Робочі місця працівників служби охорони праці розміщуються (як правило) в окремому приміщенні, забезпечуються належною оргтехнікою, технічними засобами зв'язку і повинні бути зручними для приймання відвідувачів.

5. Для проведення навчання, інструктажів, семінарів, лекцій, виставок тощо створюється кабінет або куточок з охорони праці.

6. Командир забезпечує стимулювання ефективної роботи працівників служби охорони праці.

7. Працівники служби охорони праці не залучаються до виконання функцій, не передбачених Законом України “Про охорону праці” та цим Положенням.

8. Служба охорони праці взаємодіє з іншими структурними підрозділами, службами, органами виконавчої влади, з органами місцевого самоврядування, профспілками, а також підприємствами, установами, організаціями.

Директор Департаменту інформаційно-
організаційної роботи та контролю
Міністерства оборони України

В.О.ГОВОР